

«Діни мәтіндерді түсіну және талдау» пәні бойынша семинар сабақтарының тақырыптары

Діни текстерді түсіну және түсіндіру курсының мақсаты мен міндеттері

1. Дінтанудағы деректеметану теориясы. Діни текст түсінігі.
2. Дінтанудағы деректанудың деңгейі мен құрылымы.
3. Дінтанушылық және тарихи деректанудың өзара байланысы.
4. Деректанудың теориялық және әдістемелік байланысы.

Оқу әдебиеттері :

- Айтбаев Қ. Деректану. Алматы. 2005
- Абусейитова М.Х. К проблеме источниковедения средневекового Казахстана
- Источниковедение: теория, история, метод. Учебное пособие. М., РГТУ. 1998.
- Жүсіпова Л. Қазіргі деректану ғылымы мәселелері.// Қазақ тарихы, № 6
- Янин В. Л. Очерки комплексного источниковедения М., 1967
 - Пронштейн А. П. Методика исторического источниковедения. Ростов на Дону., 1976
 - Красников А.Н. Методологические проблемы религиоведения: Учеб.пособие /.- М.: Акад. проект, 2007.

Египеттік өлілер кітабының философиялық мазмұны

1. Ежелгі мысырлықтардың діни сенімдерінің қалыптасу тарихы
2. Мысырлықтардың діни сеніммен байланысты жерлеу рәсімі.
3. Құдайларға арналған гимндер
4. Қайтыс болған адамның рухтар мен Құдайларға үндеуі

Оқу әдебиеттері :

- Древнеегипетская книга мёртвых. Слово устремленного к Свету. М. 2006
- Всемирное писание. Сравнительная антология священных текстов. М., 1995;
- Мень А. История религии: в поисках Пути, Истины и Жизни. М., 1992.
- Пронштейн А. П. Методика исторического источниковедения. Ростов на Дону., 1976
- Красников А.Н. Методологические проблемы религиоведения: Учеб.пособие /.- М.: Акад. проект, 2007.

Авестадағы адам мен Құдай туралы көзқарастар

1. Авеста және зороастризмнің пайда болуы жөніндегі ғылыми көзқарастар.
2. Авеста және оның негізгі тараулары
3. Авестадағы көне тайпалардың наным-сенімдері
4. Авестадағы моралдық және құқықтық мәселелер
5. Авестадағы эсхатологиялық және танатологиялық ілімдер
6. Қазақстан ғылымындағы Авестаның зерттеулері.

Оқу әдебиеттері :

- Авеста. Кез келген басылым.
- Затов Қ.А. Зороастризм және қазақ мәдениетінің бастаулары. Алматы.2007
- Всемирное писание. Сравнительная антология священных текстов. М., 1995;
- Мень А. История религии: в поисках Пути, Истины и Жизни. М., 1992.
- Пронштейн А. П. Методика исторического источниковедения. Ростов на Дону., 1976
- Красников А.Н. Методологические проблемы религиоведения: Учеб.пособие /.- М.: Акад. проект, 2007.

Конфуцишылдықтың негізгі канондарымен жұмыс жасау.

1. Конфуцишылдықтың негізгі кітаптары.
2. Лунь юй- Конфуцидың әңгімелері мен ойлары.
3. Конфуцидың өмірі мен ілімінің негіздеріне шолу жасау.
4. Жиналған мәліметтер туралы шығыс және батыс ғалымдарының зерттеулері.

Оқу әдебиеттері :

- Из книг мудрецов. Проза Древнего Китая. М. 1987
- Антология даосской философии. М. 1994
- Мировые религии и священные тексты [Электронный ресурс] : учебное пособие / С.А.Ан, В.В.Маркин, В.В. Пасечник ; Алтайский государственный педагогический университет. — Барнаул : АлтГПУ, 2017;
- Всемирное писание. Сравнительная антология священных текстов. М., 1995;
- Мень А. История религии: в поисках Пути, Истины и Жизни. М., 1992.

- Всемирное писание. Сравнительная антология священных текстов. М., 1995;

Ведалық дәстүрлердің даму ерекшеліктері

1. Ведалардың ең көне деген киелі жазбалар ретіндегі маңызы.
2. Ведалық әдебиеттердің мазмұны мен мақсаты.
3. Ведаларды негізгі тараулары: Ригведа – «Гимндердің Ведасы»
Яджурведа – «Құрбандық формулалардың Ведасы», Самаведа – «Әндердің Ведасы», Атхарваведа – «Дұғалардың Ведасы».
4. Ведаларға ведалық жазба, ведалық әдебиет

Оқу әдебиеттері :

- Ригведа. Избранные гимны. – М: наука, 1972.
- *Шри Шримад А.Ч. Бхактиведанта Свами Прабхупада. Бхагавад-Гита как она есть. – М., Бхактиведанта Бук Траст, М 1986*
- Сатсварупа даса Госвами. Очерки ведической литературы. – М. 1994.
- Семенцов В.С. *Бхагавад-Гита в традиции и современной научной критике – М: Наука, 1985.*
- Сыркин А.Я. *Некоторые проблемы изучения Упанишад. М., Наука 1971*
- Чаттопадхья. *История индийской философии. – М: Прогресс, 1966.*
- Радхакришнан. *Индийская философия. – М: Миф, 1993. – Т.1*

Упанишадтардың діни мәні мен мазмұны

1. Упанишадтар философияның бастауы
2. Упанишадтардағы «Брахман мен Атман» мәселесі
3. Упанишадтардағы эсхатологиялық ілім
4. Упанишадтар мен Веданта

Оқу әдебиеттері :

1. *Индийская философия. / под ред. П. Билимория. / Глава 12. Упанишады / Брайан Брэк.. – 2018.*
2. *Упанишады, 2000 – Упанишады / Пер. с санскрита, исслед., коммент. и приложение А.Я. Сыркина. Изд. 2-е, доп. - М., 2000.*
3. *Чхандогья упанишада, 2000 – Чхандогья упанишада // Упанишады /Пер. с санскрита, исслед., коммент. и приложение А.Я. Сыркина. / Изд. 2-е, доп. - М., 2000.*
4. Сыркин А.Я. *Некоторые проблемы изучения Упанишад. М., Наука 1971*
5. Чаттопадхья. *История индийской философии. – М: Прогресс, 1966.*

Иудаизмнің қасиетті жазбаларындағы сенім мәселесі

1. Иудаизмдегі қасиетті көне жазбалар жинағының пайда болуы.
2. Иудаизмдегі қасиетті көне жазбалардағы еврей тарихы, діні мен дәстүрлері.
3. Яхвит мәтінінің жазылу тарихы. Элохит мәтіні. Нақылдар жинағының мазмұны мен мәні. Заңды қайталау кітабы.
4. Таураттың тарихи-элеуметтік мәні. Саггес (даналық) кітабы. Нақылдар кітабы және оның ғасырлар бойы өзгеріссіз сақталуы. Эйюб кітабы. Эклезиаст (уағыздаушы) кітаптары.
5. Көне өсиет мәтіндерінің бір жүйеге келуі.
6. Көне өсиетті жинақтау және оны қалпына келтіру. Көне Өсиетке байланысты зерттеулердің хронологиясы.

Оқу әдебиеттері :

- Библия. Кез келген басым
- Козаржевский А.Ч. Источниковедческие проблемы реннехристианской литературы. М., 1985
- Мировые религии и священные тексты [Электронный ресурс] : учебное пособие / С.А.Ан, В.В.Маркин, В.В. Пасечник ; Алтайский государственный педагогический университет. — Барнаул : АлтГПУ, 2017;
- Всемирное писание. Сравнительная антология священных текстов. М., 1995;
- Мировые религии и священные тексты [Электронный ресурс] : учебное пособие / С.А.Ан, В.В.Маркин, В.В. Пасечник ; Алтайский государственный педагогический университет. — Барнаул : АлтГПУ, 2017;
- Мень А. История религии: в поисках Пути, Истины и Жизни. М., 1992.

Зогар мәтінінің қазіргі кезеңдегі дамуы

1. Каббалистер әдебиетіндегі *Зогар мәтінінің рөлі*
2. *Зогар мәтінінің құрылысы, мазмұны*
3. *Зогар мәтінінің философиялық мәселелері*

Оқу әдебиеттері :

- *Зогар с коммментариями и пояснениями Даниела Метта. Москва. 2003*
- *Зоар. Каббала. Тайное учение. Лайтман Михаэль. Москва. 2002.*
- *Шодем Г. Основные течения в еврейской мистике: В 2-т. Иерусалим, 1993*
- *Курт Зеллигман. История магии и оккультизма. / Пер с англ. А. Блейз. Москва «КРОН-ПРЕСС», 2001. – 576 с. – Серия «Таинственный мир».*
- *Папюс. Оккультизм. М. Наука. 2006*
- *Мэнли П.Холл. Энциклопедическое изложение масонской, герметической, каббалистической и розенкрейцеровской символической философии. Санкт-петербург. 1994*
- *Рене Генон. Символы священной науки. – М. Беловодье. 2004. – 480с.*

Буддизм ережелері. Трипитака

1. Трипитаканың мәні мен мазмұны.
2. Виная-питака, Сутта-питака және Абхидхамма-питака
3. Пратимокша – Заңдар.
4. Кхандана – заңдарға берілген түсіндірмелер (Махавагга және Чуллавагга).

Оқу әдебиеттері :

Щербатской. Ф.И Изб.труды по буддизму. М., 1988

Тихомиров Л.А. Религиозно-философские основы истории. Москва. 2007.

- *Всемирное писание. Сравнительная антология священных текстов. М., 1995;*
- *Мировые религии и священные тексты [Электронный ресурс] : учебное пособие / С.А.Ан, В.В.Маркин, В.В. Пасечник ; Алтайский государственный педагогический университет. — Барнаул : АлтГПУ, 2017;*
- *Мень А. История религии: в поисках Пути, Истины и Жизни. М., 1992.*

Интернет-ресурсы: <http://sam-sebe-psycholog.ru/articles/svyashchennye-knigi-religiy-mira>; <http://www.elibrary.ru/>, <http://bogoslov.ru>; <http://www.gumer.info/>; <http://philosophy.ru>.

- *Библиотека гуманитарных наук «Гумер» <http://www.gumer.info/>*
- *Электронная библиотечная система «Книгофонд» <http://www.knigafund.ru/>*
- *Электронная библиотечная система «Библиотех» <http://www.bibliotech.ru/>*

Алмаздық сутра.

1. Қытайлық Трипитака мен Тибеттік Кангьюр.
2. Тибеттік жинақ 108 томдық Будданың сөзі
3. 220 мәтіндік «Теньгюр» - Кангьюрге түсініктеме
4. Тибеттік өлілер кітабындағы махаянаның діни-философиялық ілімінің мәні

Оқу әдебиеттері :

Щербатской. Ф.И Изб.труды по буддизму. М., 1988

Тихомиров Л.А. Религиозно-философские основы истории. Москва. 2007.

- Всемирное писание. Сравнительная антология священных текстов. М., 1995;
- Мировые религии и священные тексты [Электронный ресурс] : учебное пособие / С.А.Ан, В.В.Маркин, В.В. Пасечник ; Алтайский государственный педагогический университет. — Барнаул : АлтГПУ, 2017;
- Мень А. История религии: в поисках Пути, Истины и Жизни. М., 1992.

Интернет-ресурсы: <http://sam-sebe-psycholog.ru/articles/svyashchennye-knigi-religiy-mira>; <http://www.elibrary.ru/>, <http://bogoslav.ru>; <http://www.gumer.info/>; <http://philosophy.ru>.

- Библиотека гуманитарных наук «Гумер» <http://www.gumer.info/>
- Электронная библиотечная система «Книгофонд» <http://www.knigafund.ru/>
- Электронная библиотечная система «Библиотех» <http://www.bibliotech.ru/>

Киелі жазу. Көне Өсиет тексттері

1. Христиандық қасиетті кітаптар жиынтығы.
2. Інжілдік кітаптардың пайда болуы. Апокрифтар.
3. Ежелгі өсиет кітаптарының жүйесі.
4. Септуагинта, Вульгата
5. Канондық және канондық емес кітаптар

Оқу әдебиеттері :

- Э. Эби. Краткое введение в Библию. Москва. 1989
- Эмануэл Тов. Текстология Ветхого Завета. Москва. 2000
- Шифман И.Ш. Ветхий Завет и его мир. М., 1987;
- Интернет-ресурсы: <http://sam-sebe-psycholog.ru/articles/svyashchennye-knigi-religiy-mira>; <http://www.elibrary.ru/>, <http://bogoslav.ru>; <http://www.gumer.info/>; <http://philosophy.ru>.
- Библиотека гуманитарных наук «Гумер» <http://www.gumer.info/>
- Электронная библиотечная система «Книгофонд» <http://www.knigafund.ru/>

- Электронная библиотечная система «Библиотех»
<http://www.bibliotech.ru/>

Жаңа Өсиет адамзаттың болашағы туралы

1. Жаңа өсиет – протестанттық канон
2. Жаңа өсиет кітаптарының жүйесі.
3. Канондық және канондық емес кітаптар
4. Пайғамбарлар кітабы

Оқу әдебиеттері :

- Библия. Кез келген басым
- Э. Эби. Краткое введение в Библию. Москва. 1989
- Брюс М. Мецер. Канон Нового Завета. Возникновение, развитие, значение
Интернет-ресурсы: <http://sam-sebe-psycholog.ru/articles/svyashchennye-knigi-religiy-mira>; <http://www.elibrary.ru/>, <http://bogoslav.ru>; <http://www.gumer.info/>; <http://philosophy.ru>.
- Библиотека гуманитарных наук «Гумер» <http://www.gumer.info/>
- Электронная библиотечная система «Книгофонд» <http://www.knigafund.ru/>
- Электронная библиотечная система «Библиотех» <http://www.bibliotech.ru/>
- Горелов, А. А. История мировых религий [Электронный ресурс] : Уч. пособ. / А. А. Горелов. -5-е изд., стереотип. - М. : Флинта : МПСИ, 2011. –
[//http://znanium.com/bookread.php?book=406017](http://znanium.com/bookread.php?book=406017)

Құранға қатысты зерттеулердегі теологиялық тұжырымдар

1. Құранның ашылуы туралы дәстүрлі мұсылмандық концепция.
2. Құран сүрелерінің жүйеленуі және Құран текстерінің пайда болу тарихы.
3. Алғашқы Құран жинағы.
4. Құран текстерінің жүйесі, құрылысы, жалпылама мінездемесі және мазмұны.

Оқу әдебиеттері :

1. Құран Кәрім. Кез келген басылым.
2. Құрманбаев Қайрат. Құрантану. Алматы. 2016
3. Әл-Икк. Усул әт-тафсир уа қауағидуһ. – Бейрут: Дәр нә-нәфәис
4. Мухаммад Али Хасан. Әл-Манар фи улум әл-Құран маға мадхал фи усул әт-тафсир уа масадирһ. – Бейрут: Муассасату әр-рисәләһ. 2000 ж.

5. Имам Уалиуллаһ әд-Дәһләуи. Әл-Фауз әл-Кәбир фи усул әт-тафсир. – Каир: Дәр әс-саһуа. 1986 ж.
6. Мухаммад әз-Зарқа. Шарх әл-Қауағид әл-фиқһия. – Дамаск: Дәр әл-қалам. 2011 ж. – 508 б.
7. Имад Али Абдус-Самиғ. Әт-Тәйсир фи усул уа иттижаһат әт-тафсир. – Искандария: Дәр әл-иман. 2006 ж.

Интернет-ресурстар:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=rXsZ5DRKMnI> Усул әт-тафсир пәніне арналған интернет дәрістер сайты
2. <http://shamela.ws/index.php/book/23599> Исламтану мамандығының электронды кітапханасы
3. <http://www.al-eman.com> Ислам зерттеулерінің электронды сайты
4. <https://www.youtube.com/watch?v=wnaeKjgvGLY>
<https://www.youtube.com/watch?v=uWm2bDZ4jw>

Құран Кәрімдегі жақсылық пен зұлымдық және жаза мәселесі

1. Құран Кәрімдегі жақсылық мәселесіне арналған аяттар
2. Меккелік және мәдиналық аяттардағы зұлымдық түсініктері
3. Құрандағы адамның күнәсіне қарай жазалау мәселесі

Оқу әдебиеттері :

1. Құран Кәрім. Кез келген басылым.
2. Құрманбаев Қайрат. Құрантану. Алматы. 2016
3. *Қазіргі мұсылман философиясы.// Әлемдік философиялық мұра. Жиырма томдық, Т.19. Алматы: Жазушы. 2008*
4. *Қайрат Жолдыбайұлы. Ақиқат шуағы. Иман негіздері. Алматы. 2007*
5. Мухаммад әз-Зарқа. Шарх әл-Қауағид әл-фиқһия. – Дамаск: Дәр әл-қалам. 2011 ж. – 508 б.
6. Имад Али Абдус-Самиғ. Әт-Тәйсир фи усул уа иттижаһат әт-тафсир. – Искандария: Дәр әл-иман. 2006 ж.
7. Пиотровский. Коранические сказания. М., 1991;
8. Шамсуль-Хакк Афгани. Корановедение. – Пакистан, Бахавалпур: изд-во медресе «Фарукия», 1389 г.
9. Зубайди. Корона невесты. – Ливия, Бенгази: Дар-уль-Ливия, 1386 г. х. – Том 1, стр. 384;
10. Рагыб Исфакани. Словарь редких терминов Корана

Тәпсір ілімінің пайда болуы, тәпсірдің түрлері

1. Тәпсір, тәуил және тәріме түсініктері

2. Пайғамбарлар мен сахабалар кезіндегі тәпсірлер
3. Табиғиндер дәуіріндегі тәпсір
4. Тәпсірлердің түрлері

Оқу әдебиеттері :

1. Құрманбаев Қайрат. Құрантану. Алматы. 2016
2. Мухаммад Такы Усмани. Корановедение.
3. Кныш А.Д. Ислам в исторической перспективе: начальный этап и основные источники. Учебник. Казань. 2015
4. Алтаев Ж.А., Фролов А. Ислам философиясы. Алматы. Қазақ университеті. 2016.
5. Нысанбаев Ә. Құрманғалиева Ф. Ислам философиясы. ҚҰЭ, 4 том. Алматы, 2000.
6. Резван Е.А. Коран и его толкования. Тексты, переводы, комментарии. СПб.: Петербург. Востоковедение, 2009.
7. Назаров В.Н. Введение в теологию: учеб. пособие для студентов вузов. - М.: Гардарики, 2004.
8. Фролова Е.А. История арабо-мусульманской философии. Средние века и современность: Учебное пособие. М., 2006. 200 с.
[//http://znanium.com/bookread.php.book=346235](http://znanium.com/bookread.php.book=346235)
9. Шохин В.К. Теология. Введение в богословские дисциплины. Учебно-методическое пособие. М., 2002. ? 123 с.
[//http://znanium.com/bookread.php?book=345854](http://znanium.com/bookread.php?book=345854)

Қосымша:

1. Құрманбаев Қайрат. Құрантану. Алматы. 2016
2. Мухаммад Такы Усмани. Корановедение.
3. Кныш А.Д. Ислам в исторической перспективе: начальный этап и основные источники. Учебник. Казань. 2015
4. Абу Шакур Салими. Введение... – Стр. 3–72;
5. 10. Легенды и мифы Древней Греции. (кез келген басылымы);Буддизм. Сөздік. М., 1992;
6. Флоренский Г.В. Жил ли Христос? Логос, 1991;
7. Апокрифы древних христиан. М., 1989;
8. Балагушкин Е.Г. Проблемы мифологического анализа религии. М., 2003;
9. Бидерман Г. Энциклопедия символов. М., 1996;
- 10.Боброва С.П. Мифологическое сознание как система. Иваново, 2000;

